

Faptul divers

Faptul divers a devenit o banalitate, atât de multe fapte ne copleșesc viața de fiecare zi. Televiziunea, presa scrisă ne pun în față fapte care ne uimesc, care ne obligă să ne punem, cu îngrijorare, întrebări despre „culoarea” zilei de mâine.

Adolescenți care lovesc cu cuțitul, mături care fură mituind paznicii, urmărind propria lor îmbogățire,

EDITORIALUL ZILEI

re, negîndindu-se o clipă la sărăcia care a început să bîntuie prin magazinele comerțului nostru, prin casele noastre.

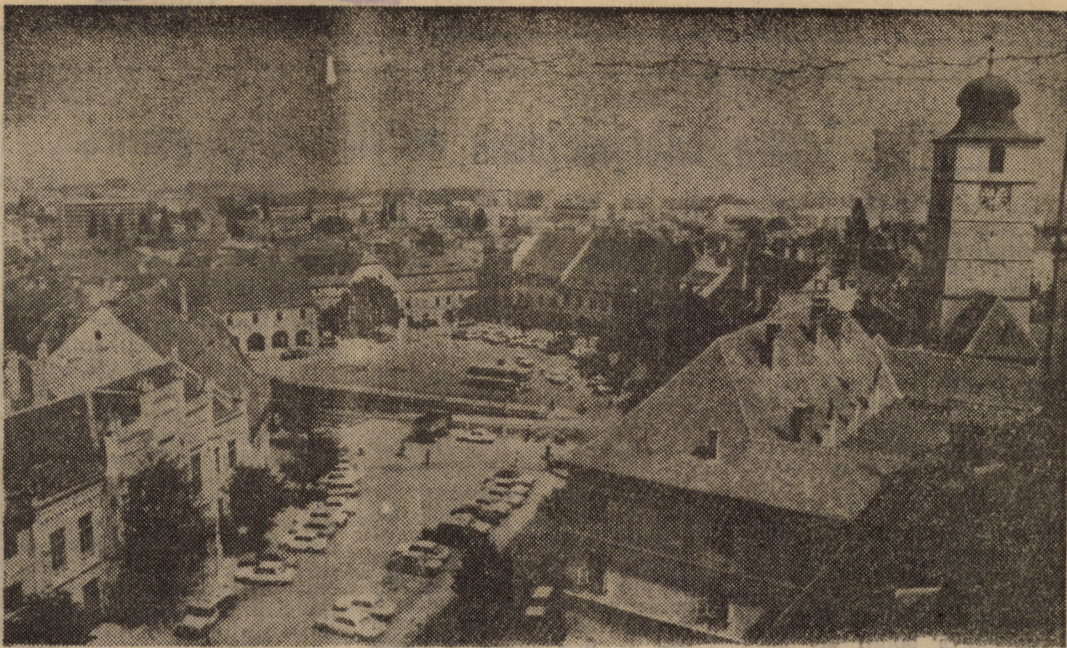
Fapte pe care le-am crezut, poate — în inocența noastră lipsită de informație — imposibile, se întîmplă zilnic, aproape la fiecare colț de stradă, în fiecare piață, în miez de zi ca și în miez de noapte, fapte care incită spaima și

nu curiozitatea, mirarea sau minia din noi.

Pleava a ieșit la suprafață și, ignorînd legile, provoacă faptul divers spre disperarea celor care au nesocotit-o, care nu au crezut în existența ei. Ea acoperă tihna noastră, o sufocă, o agresează. Cine și cînd o va vîntura definitiv din existența noastră? Pentru ca faptul divers să nu mai fie „groaznicul” eveniment. Pentru ca viața să intre pe făgașul normal al stabilității, al siguranței zilei de mâine, al încrederii reciproce dintre oameni.

Faptul divers trebuie să se reîncadreze într-o stare generală de calm pe care toți o dorim, o stare în care valorile umane să se afirme spre binele omului și al societății. Altminteri, faptul divers se va transforma într-un coșmar care ne va pune într-o stare de mare suferință.

TRIBUNA

Cît curaj îți trebuie să privești în ochi — ochii caselor vechiului burg de pe Cibin?

Foto: Fred NUSS

Tribuna

COTIDIAN INDEPENDENT DIN JUDEȚUL SIBIU

Anul CVI,
nr. 194
Miercuri,
29 august
1990
4 pagini,
1 leu

Frământări și căutări în viața sindicatelor

După alegerile de la 20 mai peisajul politic s-a limpezit într-o oarecare măsură. Cel sindical continuă însă să fie extrem de complex. Pe terenul politicii sindicale continuă frământările și căutările. Și nu sînt puține. Profitînd de prezența la Sibiu a d-lui Victor Ciorbea, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor Libere din România, pentru o întîlnire cu liderii sindicatelor afiliate Asociației județene, am încercat să descifram pentru cititorii noștri cîteva dintre principalele probleme și dileme ale vieții sindicale românești. Iată, pentru început, cum se prezintă la

această dată acest peisaj sindical. Din cei aproximativ 7,1 milioane foști membri de sindicat s-au reinscris în noile sindicate 5,1 milioane, diferența rămînînd în afara acestei forme de organizare. Se asistă însă la o mare fărîmîtare. Dacă înainte de revoluție existau 11 uniuni de ramură, acum ființează 87 federații de ramură, 43 asociații și ligi, nu mai puțin de 1100 sindicate sînt afiliate doar teritorial, iar 1,7 milioane de sindicaliști fac parte

(continuare în pag. a IV-a)

A consemnat,
Dumitru MANIȚIU

O vale uitată de Dumnezeu — Valea Hîrtibaciului

„Sînt de credință că pe teritoriul Ardealului, în județul Sibiu, se găsește cea mai înaltă expresie intelectuală și fizică a țărînimii de pe întreg solul românesc (...).”

OCTAVIAN GOGA
Reabilitarea Ardealului

Este de notorietate publică faptul că industrializarea socialistă (forțată) a țării a fost mormîntul satului românesc. Și pentru ca „opera” să fie desăvîrșită, a fost lansat cu surle și trîmbiți programul de Sistematizare rurală.

Inevitabil, și pe meleagurile noastre viața țărănească — contrazicîndu-l pe Goga — s-a degradat treptat dar continuu. Una dintre zonele cele mai lovite de soartă a fost Valea Hîrtibaciului cu ale sale așezări dispuse de-a lungul sau în apropierea unui drum județean plin de gropi de cînd lumea, pe care circulau cîteva autobuze zilnic. Alături, calea ferată îngustă (pe care circula și acum la fel de rar, arhaica mocăniță) construită încă din 1910 de o societate de

fabricanți din Agnita. Rută situată parcă în afara circuitului economic normal, marginalizată. Și dacă între Sibiu și Agnita mai circula cîte ceva — oameni, bunuri, informații, apoi între centrul de comună Nocrich, de pildă, și satele aparținătoare, aflate doar la cîteva kilometri distanță, se interpune o întregă epocă istorică, eventual cea „de aur”, care a făcut „totul” pentru decăderea satului românesc și transformarea țărînimii în carne de tun pentru industrie. Și-a jurul Nocrichului sînt ceva „așezări” care l-ar face astăzi pe Goga să pălească de minie... Una dintre acestea este Ghijasa de Jos.

Ion SORESCU

În pagina a IV-a Prima haltă: GHIJASA DE JOS

De la QUARTET la TRIO!

Cea mai bună, cea mai grozavă, cea mai iubită formație de jazz sibiană — „Vocal jazz quartet” s-a desființat. Acum cîteva luni cînd am aflat pentru prima dată de posibilitatea acestui deznodămînt trist, protagoniștii formației mai sperau, mai credeau. În ce?... Probabil în întoarcerea talentului și unicului George David. Eroare! Pentru că el s-a înfrățit de-a-binelea cu cei care au adoptat Sebeșu de Jos. Să nu știe oare George David că el este unic numai aici la Sibiu, în România?

Pînă una, alta, în seara zilei de 11 august, la Festivalul de jazz „Costinești '90” noi am avut confirmarea transformării formației sibiene din „Vocal jazz quartet” în „Vocal jazz trio”, avînd în componența sa pe Nicolae Ionescu, Marius Dumitru și Gheorghe Costescu.

Să sperăm că nu vom asista și la alte transformări!

Mai mult grîu în hambarul țărînului — pîine mai multă și mai bună pe mesele tuturor!

Mult a mai rîvnit țărînului român să-și aibă hambarul cu bucate plin. Avînd el, an fi avut și noi. Visul lui începe să devină realitate. Din producția de grîu a acestui an țărînii cooperatori și alți locuitori ai satelor au primit 17000 tone grîu, cu 10000 tone mai mult decît li s-a distribuit drept retribuție în natură anul trecut. Este o cantitate apreciabilă ce depășește în multe cazuri necesarul familiei. Cum poate fi valorificat? Desigur, la piața liberă. Dar nu numai. Prin Hotărîrea Guvernului nr. 836 din 25.07.1990 producătorilor individuali care doresc să predea grîu la stat li se acordă stimulente importante, prețul de achiziție fiind de pînă la 4 lei/kg. În plus, acestora li se asigură și tîrîță. De asemenea, C.A.P.-urile care au cantități de grîu disponibile după realizarea contractului cu I.C.A. P.A. și doresc să-l predea la fondul de stat vor beneficia de o primă de pînă la 1700 lei/tonă.

Avînd în vedere faptul că întreprinderea de Morărit și Panificație nu reușește să măcine întreaga cantitate de grîu necesară fabricării pîinii, se impune folosirea la întreaga capacitate a morilor comunale. Totodată, Direcția Generală pentru Agricultură și Industrie Alimentară și Uniunea Cooperatelor Agricole face un apel la toți locuitorii satelor care au primit grîu de la C.A.P. sau l-au recoltat de pe loturile personale, să-și macine cantitățile de grîu necesare fabricării pîinii, brutăriile comunale asigurînd prelucrarea pîinii în regim de prestare de servicii. Această acțiune este menită să conducă la îmbunătățirea aprovizionării cu pîine atât în mediul rural, cît și în orașe și municipii. Și încă un lucru. Acum, cînd locuitorii satelor au din nou grîu, merită să-și refacă sau să construiască cunoscutele și apreciatele cuptoare familiale pentru pîine.

D. MANIȚIU

50 de ani de la drama României

Dezbaterile din Consiliul de Coroană privitoare la impunerea Dictatului de la Viena 30-31 august 1940

Dezmembrarea statului național român în a doua jumătate a anului 1940 a fost determinată de afirmarea forțelor reacționare pe plan european: fascismul italian, național-socialismul hitlerist (nazismul), precum și de mișcările iredentist-sovietiste și naționaliste apărute în multe țări în urma tratatelor de pace încheiate după primul război mondial.

În afară de reacțiile externe asupra tratatelor de pace promovate de puterile învinse, în România se poate considera, fără a se greși, că s-au încurajat revendicările teritoriale prin poziția partidului comunist din România, apărut în 1921 și afiliat la Internaționala comunistă cu sediul la Moscova.

Astfel, la Congresele I—V (1921—1931) ale partidului toate rezoluțiile asupra chestiunii naționale se pronunțau direct și brutal împotriva statului independent român.

În capitolul „moțiuni și rezoluții votate” la Congresul al III-lea al p.c. din România, ținut la mijlocul lunii septembrie 1924, se arăta că după „unirea tuturor românilor, România din stat național a devenit un stat de naționalități și că naționalitățile trebuie sprijinite pînă la dezlipirea completă de statul existent.” (Documente din istoria p.c. din România ed. 1954 pag. 49—51).

În rezoluțiile votate la Congresul al IV-lea al P.C. din România, din octombrie 1928, se subliniază cu mai multă hotărîre „autodeterminarea tuturor naționalităților pînă la despărțire”. (Documente ed. 1951 pag. 51). Privitor la unirea Basarabiei cu România se arăta că „partidul nostru este obligat să sprijine, prin toate măsurile, lupta maselor muncitoare din Basarabia pentru a se uni cu R.A.S.S.M. (Moldova sovietică)”. Sublinieri asemănătoare în diferite rezoluții se făceau și la „tendința de unire a maselor muncitoare din Bucovina la Ucraina sovietică, susținută prin toate măsurile în agitația și munca de zi cu zi”. (Documente din istoria p.c. din România ed. 1951 pag. 74 și 75).

România devine, așadar, ținta mișcărilor de revendicări teritoriale, care erau, din păcate, sprijinite și din interiorul țării prin politica națională a p.c., membru devotat al Internaționalei comuniste, care a influențat mișcarea comunistă pînă în 1943 cînd s-a autodizolvat din ordinul lui Stalin.

Urmare a acestei politici reacționare, Basarabia și partea de nord a Bucovinei sînt înglobate în teritoriul U.R.S.S. prin nota ultimativă din 26 iunie 1940. A urmat dictatul de la Viena din 30 august prin care se smulge un teritoriu de 43000 km.p. — partea de nord-vest a Transilvaniei, în favoarea Ungariei horthyste, drama României încheindu-se cu cedarea, sub presiune, în septembrie 1940, a regiunii din sudul Dobrogei, teritoriu din fostele județe Durostor și Caliacra.

În cele ce urmează ne vom referi la lucrările Consiliului de Coroană, la orele 3 în ziua de 30 august 1940, sub președinția regelui Carol al II-lea. Convocat ca urmare a presiunilor făcute de Germania și Italia pentru ca România să accepte pretențiile teritoriale ale Ungariei.

Ioan Gigurtu, șeful guvernului, a fost primul vorbitor care s-a pronunțat că: „fără vorbe și fără nici un fel de fraze imitau toată răspunderea, ca să spun că trebuie să fim pentru primirea arbitrajului”.

Formularea primului ministru că „trebuie să primim arbi-

(continuare în pag. a III-a)
prof. Gh. D. POPESCU

Avrig: Tabăra interjudețeană de pictură și grafică

În perioada 13-26 august a.c., la Avrig, prin grija Centrului județean al Creației Populare și a Casei Orășenești de Cultură din localitate, a fost organizată Tabăra interjudețeană de pictură și grafică a artiștilor plastici amatori. La această activitate, al cărui scop mărturisit de organizatori este dezvoltarea și încurajarea talentelor autentice în domeniul artelor plastice, au participat pictori și graficieni din județele Arad, Alba, Argeș, Brașov, Cluj și Sibiu. În cele ce urmează, am consemnat pentru cititorii ziarului nostru câteva opinii ale participanților:

Constantin Moseia, profesor, Pitești: Consider foarte utilă organizarea unor asemenea tabere, ele fiind un bun prilej de realizare a unor observații practice, schimburi de idei, de tehnici și maniere de lucru cu colegii din alte localități. Avrigul constituie pentru

noi un bun mediu pentru desfășurarea activității, oferindu-ne un cadru liniștit, atrăgător, condiții bune de lucru. Am vizitat deja împrejurimile — Bradu, Poiana Neamțului și chiar municipiul Sibiu — unde am găsit frumoase surse de inspirație pentru viitoarele noastre lucrări.

Cornel Vana, grafician, Turda. În general, pe mine mă preocupă portretul însă aici, la Avrig, peisajul, de o armonie desăvârșită, m-a captat în așa măsură încît prevăd că în pinzele pe care le voi realiza în această tabără motivele din natură vor fi preponderente. Este regretabil că acestei oferte generoase a gazdelor noastre nu au răspuns un număr mai mare de plasticieni, și mai ales din generația tină, cîștigul într-o tabără de creație ca cea de la Avrig fiind, în planul realizării artistice, evident.

Teodora Lișcu, învățătoare, Sibiu. Am participat și la edițiile anterioare ale taberei de creație de la Avrig, începînd încă cu prima ediție, cea din anul 1981. Faptul că sînt prezentă și acum constituie o dovadă în plus că găsesc această formă de lucru stimulativă și foarte utilă pentru artiștii amatori. Numai cu lucrări realizate în tabăra de la Avrig, în edițiile trecute, în luna februarie a anului 1989, cu sprijinul Centrului Județean al Creației Populare, am deschis o expoziție personală în sala U.S.S.M. din Sibiu (bine primită de vizitatori și de critica de specialitate — n.n.).

Precizăm că o parte din lucrările realizate în tabără vor fi expuse în Muzeul orașului Avrig, altele vor decora interioarele instituțiilor sau unităților economice de pe raza orașului.

Nicolae SCUTEA

ALPINISMUL SIBIAN A ATINS COTA DE 7000 m. După escaladarea vîrfului Elbrus (5633 m), în 1986 de către echipa A.S. Voința Sibiu (Meltzer Adolf, Mihai Voinescu, Jianu Nicolae) la începutul lunii august sportivul Costin Voinescu de la același club a ridicat cota atinsă de alpinismul sibian la 6995 m prin escaladarea vîrfului Han-Tengri din masivul Tian-Șan. În zilele următoare vom reveni cu un reportaj mai amplu.

AVEȚI CUVÎNTUL

„S.O.S. — APA POTABILĂ”

Ca ummare a articolului „S.O.S. — Apa potabilă”, publicat în ziarul Tribuna din 23 august 1990, vă rugăm a strage atenția factorilor în drept asupra următoarelor aspecte:

1. În spatele blocului 44 din Calea Poplăcii 71, apa potabilă curge în canal încă din ianuarie 1990. La 15 m de la acest punct a mai fost o avarie, pe care au remediat-o, însă cea de a doua defecțiune a fost tratată cu neatenție. În iunie și iulie am anunțat secția apă, rugîndu-i să ia măsuri. În 20 august un specialist de la numita secție, care a remediat o defecțiune în apropiere pe Calea Poplăcii, a fost atenționat de subsemnatul; a fost să vadă locul cu pricina, dar nu s-au luat măsuri.

2. În fiecare zi la blocurile de pe Calea Poplăcii se sistează livrarea apei potabile, după ora 17. Bănuim că cineva ne oprește apa pentru scopuri străine colectivității. Este cazul să se termine cu asemenea practici.

Giurgiu Vasile,
Calea Poplăcii 71, bl. 44,
ap. 34.

TĂLMACIU II ÎN ALERTĂ

Mai mulți locuitori ai imobilelor din Tălmaciu II ne-au scris despre necazurile lor care, deși aduse la cunoștința conducerii I.J.G.C.D., n-au fost înlăturate. Despre ce-i vorba? Oamenii de aici nu au apă potabilă, fiind obligați să-o aducă, cu găleata, de la o distanță de peste un kilometru. Taxele pentru apă se încasează, însă, în mod curent. De asemenea, clădirile în care locuiesc acești oameni se află într-un avansat grad de deteriorare, de la acoperiș la podele. Credem că cineva trebuie să intervină și aici, în primul rînd pentru a rezolva necazurile locatarilor, dar și pentru că trecînd pe lângă aceste imobile, prea mulți străini le fotografiază, făcîndu-ne o proastă propagandă. Așteptăm și noi, ca și semnatarii scrisorii, răspunsul I.J.G.C.D. Sibiu.

VAGONUL „BATAIE DE JOC”

Domnul Radu Mihai din Mediaș ne povestește cum a călătorit de la Mangalia la Mediaș în ziua de 05/06 august a.c., cu trenul 850/367,

într-un compartiment căruia îi lipsea geamul exterior. Vă închipuiți în ce condiții au călătorit cei 6 pasageri, nepregătiți pentru un asemenea voiaj. Anunțat, conductorul de tren a replicat: „Eu n-am ce face, acest vagon vine și pleacă din Sibiu, deci cefeștii sibieni trebuie să se ocupe de toaleta lui”. Și credem că are dreptate conductorul, mai ales că aceste vagoane le-au făcut greutăți călătorilor și în alte dați. Credem că șeful gării trebuie să găsească punctul pe care să-l pună și pe i-ul acestui caz. Așteptăm.

MISTREȚII

Discutînd cu domnul Ion Micu, inspector șef adjuncț al Inspectoratului Silvic al județului Sibiu, despre problemele semnalate de primăria comunei Șeica Mică privind pagubele pricinuite de mistreți, am obținut promisiunea că se va interveni la Ocolul Silvic din Mediaș pentru a lua măsurile de rigoare, avînd aprobare pentru „recoltarea mistreților păgubitori”.

LA ȘAROȘU PE TÎRNAVE

Domnii Emanoil Păcurar, Vasile Albu și Ioan Ierunca din Șaroșu pe Tîrnave ne-au prezentat, în scris, doleanțele locuitorilor comunei pe care

Cine le întinde o mînă de ajutor zăgănenilor?

Despre faptul că șoferii de pe autobuzele Intreprinderii de Transport Auto din Sibiu refuză să circule pe drumul ce leagă șoseaua județeană Mediaș — Agnita de satul Zlagna, am mai scris. Motivul: drumul comunal este impracticabil. Și-n acest caz, oamenii, tineri și bătrîni, locuitori ai Zlagnei trebuie să „bată” cu piciorul cei 4 kilometri de drum care-i desparte de „asfalt”.

Și totuși, cineva trebuie să facă ceva. Pentru că începe noul an școlar și elevii care trăiesc în Zlagna trebuie să aibă la îndemînă un mijloc de transport care să-i ducă la școală și să-i aducă acasă. De fapt, conducerea I.T.A. Sibiu cunoaște această situație. Ea este cunoscută și de alți factori.

Credem că o colaborare între oamenii Zlagnei și toți cei

ce vor să-i ajute pentru amenajarea drumului de acces în sat ar fi benefică, inclusiv pentru I.T.A. Sibiu. Și acest lucru trebuie făcut cît mai repede, cît mai permite timpul, deoarece toamna este aproape, iar ploile ar putea incurca o asemenea acțiune. Să nu uităm că școlarii din Zlagna au dreptul la învățătură, drept care nu poate fi nici la discreția unui drum impracticabil, nici la cea a unor șoferi mai puțin amabili.

Scrisoarea primită de la oamenii Zlagnei ne îndreptățează să aceștia sînt dispuși să pună mîna pentru a repara acest drum. Dar acest lucru nu se poate face doar cu lopata și bunăvoință. Mai sînt necesare și utilaje și materiale. Cine le întinde o mînă de ajutor zăgănenilor?

Politia ne informează

Între hotel Continental și Aeroport

În noaptea de 10/11 august, la ora 3,30, conducătorul auto Marin Moroianu din Giurgiu, era disperat. Afară nu era nici ceață s-o taj cu cuțitul, nu era nici beznă de mormînt, dimpotrivă, noaptea era „pătată” cu lumină de lună. Șoferul privea și nu vedea nimic. Nu vedea, adică, autocamionul Raba, cu nr. 21-GR-1797 pe care-l parcase în zona hotelului Continental. Cineva i-l furase. Și, pe bună dreptate, Marin Moroianu se-ntreba unde-i putea fi „măgăoaia”? Doar nu poți viri în sac un ditamal autocamion. Disperat, deci, s-a adresat unui agent de ordine de la Poliția municipiului Sibiu care era însoțit și de un soldat din cadrul batalionului de jandarmerie, povestindu-le pătania. „Mi l-au furat de sub nas, domnilor”, plîngea, aproape, șoferul.

Polițistul a chemat în ajutor un taximetrist, pe Dumitru Ogneriu și... hoțul a fost localizat în zona Aeroportului din Sibiu, îndreptîndu-se grăbit spre Alba Iulia.

Dar „aventura” nu se terminase. La semnul regulamentar al subofiterului de poliție hoțul-șofer a refuzat să oprească, apăsînd mai tare pe accelerație. Și cursa de urmărire a continuat. Ca-n filme. Pînă în apropierea comunei Cristian unde, polițistul văzînd că nu-i de glumă cu hoțul-șofer, după folosirea somatei legale, a deschis foc cu armamentul din dotare asupra pneurilor autocamionului, reușînd astfel să-l oprească. Autorul „aventurii”: Nelu Tălmaciu, de 25 de ani, din comuna Brezeni, județul Vaslui, fără ocupație, care se afla și sub influența alcoolului. Acum este cercetat în condiții de arest preventiv.

În atenția dumneavoastră!

Școala generală și Liceul de Artă Sibiu organizează concurs pentru ocuparea locurilor rămase libere în clasele I — secțiile română și germană, și pentru diferențe la clasele II—VIII, în zilele de 4 și 7 septembrie, ora 17.

De asemenea, pentru cl. a IX-a (liceu) locurile rămase vacante la secția muzică și arte plastice, vor fi ocupate prin concurs începînd cu data de 5 septembrie, ora 8.

Informații la secretariatul școlii (str. Odobescu nr. 2, telefon 14580 — începînd cu data de 3 septembrie a.c.).

angajat al Intreprinderii „Vitrometan” din 1953 a lucrat 19 ani în atelierul de pictură al fabricii și acum, cînd se gîndește la pensie, constată că meseria de arzător-decor nu se găsește în nici un act normativ, deși pictura pe sticlă nu se poate face fără arzător. De aceea propune Direcției Muncii și Ocrotirilor Sociale din județul Sibiu să acționeze la organele în drept pentru ca meseria de arzător-decor să fie recunoscută ca atare în mod oficial și să fie trecut în grupa I de muncă. Așteptăm, ca și petentul, răspunsul instituției amintite.

Radu SELEJAN

Convocare

Filiala Sibiu a Uniunii Vatra Românească convoacă pe toți membrii săi la Adunarea generală care va avea loc în ziua de joi, 30 august 1990, ora 18,00, la Casa de Cultură a Sindicatelor. Se vor comemora 50 de ani de la Dictatul fascist de la Viena, se vor discuta și lua măsuri organizatorice.

Sînt invitați cetățenii care doresc să se înscrie în Uniunea Vatra Românească.

IARĂȘI PÎNEA

Domnul Nicolae Ionescu, domiciliat în comuna Turnu Roșu, nr. 186, se întreabă de ce în această localitate pînea este raționalizată? Nici noi nu știm acest lucru, fapt pentru care așteptăm răspunsul conducerii U.J.E.COOP Sibiu.

GRUPĂ DE MUNCĂ

Michael Binder din Mediaș, str. Viitorului nr. 47,

9,50
lei, 10
10,10
ria, 11
teca 1
curea
Ora d
Consti
tă de
15,00
15,50
Expres
lătăi.
lă. C
italian
pentru
misiun
ritatea
co-tăta
lizația
Fotbal
Româr
ne dir
cova.
natele
atletis
21,90
Roman
tenire
denbu
22,45
noaste
tualită
musica
como

SIB
„Un
mod”,
13; 14
Arta
rechir
11; 12
Tine
tru c
plus”,
orele
16,30;

ME
gresu
zbură
11; 1
Cer
un p
orele
18

L
„Ar
meret
rele

CIS
ces
kun,
rele

AG
ze de
16; 1

DU
„Lacr
te”,

CO
„Cei
orele

APC
„Astă
în fa
și 20

OC
„Voci
19,30.

AV
nu i
rât”,

TĂ
lebru
16; 1

M
(Met

Vre
genei
Ceru
Izola
munt
avert
desc
Vinta
genei
perat
vor
10 ș
cele
26 ș

50 de ani de la drama României

(urmăre din pag. 1)

trajul" reprezenta concepția sa de dreapta, mai ales că înainte condusesse un guvern din care făceau parte și legionarii.

Motivarea aderării la arbitraj a celor 18 din cadrul Consiliului de coroană se refereau la multiple fapte printre care cităm:

- a. arbitrajul nu este o soluție definitivă, ci este o soluție pentru salvarea ființei statului;
- b. prin război vom fi înfrinți, prin arbitraj salvăm o parte din țară;
- c. arbitrajul este o impunere;
- d. ostirea țării este pentru a se bate, dar situația materială nu va putea rezolva toate necesitățile într-un eventual război cu Ungaria și Rusia.

Ne oprim mai jos la cele 10 personalități care au fost impotriva arbitrajului și a căror intervenție o redăm textual.

Generalul Artur Văitoianu, consilier regal, s-a opus dictatului de la Viena: „cunoscând pe toți cei care au vorbit până acum, am impresia că ne găsim în situația unui popor cărui i se cere să fie ucis, umilit, sfârșit cu buna lui voie. În asemenea condiții nu pot accepta să mă închin, nu pot accepta arbitrajul”.

Constantin I. C. Brătianu: „Eu sint de altă părere, chiar dacă vom ceda o parte din Ardeal, nu vom scăpa de consecințele destrămării țării... Se va spune că vechiul regat i-a părăsit, că domni de la București i-au sacrificat pentru liniștea lor. Aceasta este atmosfera care domnește. România a ajuns să fie considerată de Axă ca o țară fără reacție, că pot tăia din trupul nostru cât vor pentru menținerea păcii în orient și satisfacerea dorinței vrăjmașilor noștri... Nu poate să ne sacrifice cineva pentru că nici nu este o chestiune de drept a lor... pentru ca să ne revendice teritoriul și populația românești. Doar românii au luptat acolo (n.n. în Transilvania) sute de ani ca să scape de robie. Și-acum să cadă iarăși în ea? Putem noi să facem acest lucru? Eu sint contra arbitrajului”.

Ion Mihalache: „Cred că cea mai bună situație pentru România este să convină la una din aceste două soluțiuni: sau război, cel puțin să cedăm prin război, să știe generațiile viitoare că noi am fost înfrinți după ce ne-am făcut datoria, în marginea posibilităților noastre sau, dacă nu, aceasta să ne fie impusă din afară fără consimțământul nostru... Prin urmare sint împotriva arbitrajului”.

Mihai Popovici: „În momentele acestea grele nu pot să am decât o singură părere, că trebuie să rezistăm... O națiune de 16 milioane nu poate pieri, nu poate fi nimicită... O națiune nu trăiește numai din părți materiale, dar și din părți morale. Nu se poate ca un popor de 16 milioane să permită să i se împartă țara lui, să ajungă la nimic fără să verse o picătură de sânge. Este o puțință aceasta? Cum vor putea generațiile viitoare să trăiască cu o astfel de istorie? Niciodată în istoria României nu s-a putut scrie o pagină așa de tristă ca pagina aceasta. Erau mici vovozii și luptau și se băteau... și astăzi dacă noi trădăm interesele mari ale neamului, pentru diferite considerente mărunte... de aceea sint hotărât pentru rezistență; pentru sacrificiul suprem al națiunii”.

Nicolae Bălan, mitropolitul Ardealului: „În clipele acestea așa de hotărâtoare pentru soarta neamului îmi dau limpede seama că idealul visat al strămoșilor noștri, din toate generațiile care s-au precedat, așa cum s-a înfăptuit sub vederile noastre, trebuie apărat. Un popor care nu este în stare să se apere și să aducă jertfe pentru aspirațiile sale este sortit pieririi. A accepta arbitrajul înseamnă a intra în necunoscut; ori noi nu putem să lăsăm destinele neamului nostru pe seama necunoscutului”.

Lama de ras

Domnul Constantin Miculescu, țaran de profesie, după cum semnează, este din comuna Pietrari, județul Vilcea, s-a aflat cu ceva timp în urmă în Sibiu. Și, cum susține dînsul, în ziua de 2 august, ora 13, a intrat în unitatea de frizerie nr. 4, unde lucrau 3 femei. Cînd s-a și ia omul bon de la casierie, pentru un bărbierit, aceasta l-a refuzat. Motivul: lucrările nu au lame. „Nu-mi convine să cumpăr o lamă de ras cu 10 lei”, zice o frizeriță. „Dar cu o lamă bărbierii mai mulți oameni; o să scoateți banii pe ea numai din ciubuc”, i-a răspuns țaranul. „Cît s-ar plăti ciubucul, pentru mine tot nu rentează”, ripostează frizerița. „V-aș ruga condica de sugestii”, a cerut vilceanul privind spre caietul agățat într-un cui și care ținea loc de condică. Dar responsabilă intervine prompt: „Condica nu se mișcă de la locul ei. Și-apoi, domnule, au mai scris și alții în ea, dar scris a rămas, conducerea cooperativei tot nu ne-a dat lame. Iar clientul pe care-l bărbiereste colega, a venit cu lama de-acasă...?”

Și țaranul din Pietrari a plecat nebarbierit din frizerie. Firește, comentariile sint de prisos. Prin ziarul nostru, scrișoarea pe care ne-a scris-o a ajuns, credem, și pe biroul conducerii cooperativei meșteșugărești „Igienea”, care, în situația de față trebuie să dea clienților un răspuns. Il așteptăm și noi pentru a-l „divulga”.

• Domnul ministru de interne, Doru Viorel Ursu a făcut cunoscut faptul că în primul semestru al anului curent au fost sancționați 15.000 speculanți de la care s-au confiscat bunuri și bani în valoare de 44 milioane lei. Și se mai plîng unii polițiști că instituția lor n-are bani pentru dotări moderne. • O gazetă centrală (care pretinde că este bine informată) afirmă că peste 300 de profesori români au fost nevoiți să părăsească Ardealul. O credem, pentru că numai în județul nostru, prin bunăvoința Ministerului. Învățămîntului, un grup destul de numeros de profesori „alungați” au fost transferați și titularizați la Mediaș, Sibiu și-n alte localități. • Specialiștii în sericicultură de la Băneasa ne asigură că dintr-un hectar de duzi putem deveni — în numai două luni — milionari, crescînd viermi de mătase. Dar pînă în prezent nici un întreprinzător particular nu a solicitat eliberarea unei autorizații pentru o astfel de „gogoasă”. • La o tragere „Loto”, americanul Antonio Bueti indicînd exact cele 6 numere extrase, a câștigat 35 milioane de dolari. Un premiu fantastic pe care jucătorii români nu-l vor putea obține niciodată (nici măcar în lei). • Nu cu mult timp în urmă, autoritățile orașului Ho Shi Min (fostul Saigon) au interzis Lambada în cadrul unei campanii de „moralizare” a activității culturale și artistice. În orașul nostru, deși Lam-

profesorul Nicolae Iorga s-a declarat împotriva dictatului subliniind că: „Ceea ce se întimplă acum este numai biruința unei caste stăpînitoare din Ungaria, o biruință a grofilor, care au cerut regiunea Clujului, unde au avut moșii mari... o clasă socială aparținînd trecutului care nu are nici un viitor”.

Iuliu Maniu: „Protestez în numele Ardealului și Banatului în contra oricărei încercări de a înstrăina Transilvania, Banatul, Maramureșul și Crișana din corpul statului nostru și protestez ca oricare părticică să fie înstrăinată... Eu am fost contra tratativelor și am spus: este în Europa o forță superioară, lipsită de conștiința de drept și de dreptate, lipsită de cunoștința datelor istorice și cu puterea sabiei vrea să hotărască asupra poporului român... Orice măsură trebuie luată pentru a nu ne supune la această greșală istorică și orice greutate care ne-ar veni asupra capului nostru n-ar fi prea mare, pentru a salva onoarea noastră națională și viitorul nostru național”.

Alexandru Nicolescu, mitropolitul unit al Blajului: „Îmi flutură pe dinaintea ochilor icoana tragică a lui Horea, Cloșca și Crișan, tragedia marelui nostru Iancu și a altor eroi, cunoscuți și anonimi, care au trebuit să sufere pentru idealul național. Frați de ai noștri, cu toate asigurările care ni se dau, vor fi supuși la prigoniri crîncene, la împilări amare, vor fi deznaționalizați cu forța, dacă nu ar fi vitalitatea puternică a poporului nostru pentru idealul național. Mă alătur la acei membri ai Consiliului de coroană care și-au pus cuvîntul de protest față de injocțiuni. Am credința neștrămutată că se va reface iarăși unitatea noastră națională și vom sărbători de la un capăt la altul al Ardealului Hora mare a Unirii”.

Dr. Vasile Novanu, ministrul învățămîntului și avuției naționale, a revenit asupra poziției sale din ședința precedentă a Consiliului de coroană, declarîndu-se împotriva dictatului de la Viena: „Arbitrajul de astăzi este o nedreptate fătîșă făcută neamului nostru românesc întreg. Avem datoria să nu recunoaștem acest arbitraj, decît ca o impunere, ca o presiune armată. Acest arbitraj este străin, străin de dreptate, străin de logică”.

Din ședința a doua a Consiliului de coroană, deschisă la orele 24 în ziua de 30 august, redăm cîteva intervenții din al căror conținut pot fi conturate concluzii despre împrejurările impunerii dictatului de la Viena.

Printre vorbitori s-a numărat Ion Gigurtu, prim-ministru, care a spus printre altele: „Noi eram complet izolați (se referea, probabil, la destrămarea Micii Antante și, în mod deosebit, la abandonarea României de către Anglia și Franța), trebuia căutat un reazim și nu aveam de unde să găsim acest reazim decît în puterile Axei. Acest reazim ne costă foarte scump, dar în orice caz ne păstrăm ființa națională. Fără acest sprijin, poate chiar în astă seară nu am avea posibilitatea să stăm într-o țară independentă, aici la această masă. Aceasta vă rog s-o luați foarte bine în considerare. Sint țări care și-au pierdut independența și le putem enumera”.

În continuare, Alexandru Romalo, ministrul României la Berlin a arătat: „Am fost informați că dacă nu cădeam de acord, în urma arbitrajului cu Ungaria, Germania și Italia nu numai că se vor dezinteresa de noi, dar, mai grav — producînd noi turburări, prin acest refuz, în sud-estul Europei, o chestiune pe care vrea s-o împiedice în primul rînd Germania — ne vor considera ca turburători și inamici ai puterii Axei”.

În încheiere se poate aprecia că marea majoritate a participanților la Consiliul de coroană; miniștri sau consilieri regali, chiar dacă unii au fost pentru arbitraj, au manifestat prin poziția lor marea responsabilitate față de țară, adînci sentimente patriotice și credința că noua hartă a României, stabilită la 30 august 1940, era provizorie.

Și totuși, faptul divers...

să. La 1 septembrie a.c., mulți din cei 600.000 de copii moldoveni, care vor păși porțile celor 1.124 de școli de cultură generală din țara prietenă și soră cu a noastră, vor simți vibrînd în minile lor literele dragostei și prieteniei tuturor sibienilor care au răspuns inițiativei ziarului nostru „Cărți pentru Basarabia”. • Recordurile liderilor comunisti autocratia au fost omise din Cartea Recordurilor pe motiv că (în fiecare țară) ele au adus tristețe în loc de bucurie. Iată-i pe campionii autocratiaei comuniste: I.B. Tito — 43 de ani secretar general al P.C. din Iugoslavia și președintele Uniunii Comunistilor Iugoslavi (din 1937 pînă în 1980); Enver Hodja — 42 de ani secretar gene-

ral și prim-secretar al C.C. al P.M. Albanez (între anii 1943—1985); Kim Ir Sen — 41 de ani președinte și secretar general al P.M. din Coreea (din 1949—1990); T. Jivkov — 35 de ani prim secretar al C.C. al P.G. Bulgar (între anii 1954—1989); Mao Zedong — 33 de ani președinte al P.G. Chinez (între 1943 și 1976); I. V. Stalin — 31 de ani secretar general al C.C. al P.C.U.S. (între anii 1922—1953); Castro Ruz Fidel — 25 de ani prim-secretar al P.C. Cubanez (1965—1990); N. Ceaușescu — 24 de ani, timp în care a doborât orice record în privința numărului de funcții politice acumulate; Gh. Gheorghiu-Dej — 20 de ani secretar general și prim-secretar (între anii 1945—1965); L. I. Brejnev și E. Honecker — fiecare cite 18 ani. Să sperăm că nici un lider român nu va mai fi în stare să se numere printre astfel de recordmani. • Un alt record trist și înspăimîntător (care ne trimite cu gîndul la Sfînta Scriptură) îl deține Irakul — cu 1 milion de oameni în permanență sub arme acest stat care a decănsat actuala și teribila criză din Golf, reprezentată a patra forță militară din lume (după S.U.A., Uniunea Sovietică și China). Relevăm că numai în ultimul deceniu Irakul a cumpărat armament în valoare de peste 80 miliarde dolari. Așadar, locurile sfînte se pregătesc de zor pentru sfîrșitul acestui mileniu...
Ioan VIDRIGHIN

La Brăila

Întrunirea pe țară a epigramiștilor

Recent, a avut loc întrunirea anuală, la Brăila, a cenaclurilor epigramiștilor din marile orașe ale țării, la care au participat ca invitați și trei reprezentanți sibieni.

Actuala ediție (a XV-a) a avut un profund caracter de lucru, un schimb de experiență între cunoscutele cenacluri de profil din țară. Întrunirea a corespuns și cu împlinirea a 15 ani de activitate a cenaclului sibian.

În prima zi, cu caracter de simpozion, au prezentat comunicări în domeniul epigramei d-na lector universitar Elis. Ripeanu — București și dl. Stelian Ionescu Brașov, urmate de discuțiile și schimburile de experiență ale cenaclurilor. De subliniat faptul că în timpul intervențiilor au fost plasate și epigrame create ad-hoc, pe marginea completărilor făcute ori vizînd chiar pe confrății prezenți, așa cum a intervenit sibianca Viorica Voicescu.

După mini-excursia de la Lacul Sărat, a doua zi s-a lansat inițiativa ca să se reorganizeze UNIUNEA EPIGRAMIȘTILOR DIN ROMÂNIA și în acest sens s-a dat citire Statutului U.E.R., alcătuit de Clubul epigramiștilor „Cincinat Pavelescu” — București, prin aportul d-lui Mircea Trifu, după care au urmat discuții, cu diferite completări, fiind aprobat în unanimitate.

În încheiere, dl. M. Ionescu-Quintus a subliniat că restrînsa, dar unita familie a epigramiștilor din țară, în cei 15—20 de ani de existență a ei, prin mijloacele specifice epigramei — ironia, satira, poanta — a luptat cu metehnele regimului totalitar, folosindu-se volumele colective ori personale de epigrame și totodată unele rubrici permanente ori temporare ale unor ziare locale, cit și prin recitaluri publice. În după-amiaza aceleiași zile, un recital de epigrame, susținut de epigramiști participanți.

Cenaclul sibian invită, în ziua de marți, 11 septembrie, ora 17, în sala de protocol a Casei de Cultură a Sindicatelor — Sibiu, pe toți creatorii de epigrame din Sibiu și județ, la întrunirea lunară, unde se va citi Statutul U.E.R. și se vor face înscrieri de noi membri.

Naum SMARANDACHE

Artist de vrei să fii...

În perioada 3—14 septembrie a.c., Școala Populară de Artă din Sibiu primește înscrieri pentru clasele sale de canto (clasic, muzică ușoară și populară), pian, vioară, acordeon, chitară, clarinet, trompetă, saxofon, taragot, orgă electronică, percuție, jazz, foto, dans (clasic, modern, contemporan, societate, popular), pictură, sculptură, grafică, scenografie, artă decorativă, imprimerie textile, decorații vitrine, machiaj, artă păpușărească.

După cum vedeți: profile pe toate gusturile și preferințele. Doar talent să ai.

Informații suplimentare se pot obține la secretariatul școlii, Sibiu, str. Al. Odobescu nr. 2, tel. 13943.

Frământări și căutări în viața sindicatelor

Pieton

Gunoaie și șobolani

Sibiul devine, pe zi ce trece, o imensă așezare dominată de gunoaie și șobolani. Mai alături am trecut pe lângă Casa de Cultură a Sindicatelor — latura a Sibiului — și m-am înfiorat de scorbă: doi șobolani cu niște pisici siameze, cu cozile năpărlite, ronțăiau de zor, fără să se sinchisească, din gunoaiele aflate între tufe și arborii ornamentali de acolo. Muște verzi, mirosoare, aspect deplorabil. Cine o fi ales acel loc pentru deversarea gunoierii nu știu, dar se poate afla...

Într-o dimineață, venind spre redacție, văd patru pui de șobolan deducându-se sub toneja pentru înghețată amplasată în fața restaurantului Bulevard.

În cartierul Strand, spațiile rămase libere între blocuri au fost pur și simplu invadate de resturi menajere pe care nu se mai obosește nimeni să le ridice. Din când în când, câte un... întreprinzător le dă foc și atunci să vezi fum și duhoare ca la crematoriile de la Auschwitz... Iar exemplele ar putea continua pentru că nu există colțisor, colțon, intrind, pasaj, curte interioară în care să nu fie gunoaie și, implicit, șobolani.

Pentru că nu avem pline suficiente, că nu există apă destulă, că nu găsim apă minerală, bere, vin, salam, carne, oțet, ciorapi, chiloți, pantofi — dar mai bine ar fi fost să spunem ce avem! — încercăm și găsim tot felul de explicații, mai mult sau mai puțin plauzibile. Dar să ne lăsăm copleșiți de mizerie, de gîndaci, de șobolani, de boli asta n-o pot pricepe în ruptul capului. Nespălați și purtători de rîie n-o să pătrundem noi în „marea casă” a Europei veci pururi. (n.i.d.)

(turmare din pag. 1)

din sindicate independente, necuprinse în cele patru mari confederații sindicale, ligi sau asociații. Pentru a face cunoscute aceste confederații le vom prezenta succint:

● **Confederația „Frăția”,** care cuprinde 600 000 membri (10 000 cotizanți);

● **Cartelul „Alfa”** din care fac parte ceva peste un milion de membri și membri afiliati;

● **Alianța intersindicală,** cuprinzând 1,5 milioane membri și

● **Confederația Națională a Sindicatelor Libere din România** la care au aderat pînă acum 17 federații, 12 ligi afiliate, respectiv 3 242 sindicate cu 2 850 000 membri.

Această din urmă confederație sindicală și-a ținut primul ei congres, ce-i drept furtunos, cu dezbateri deosebit de aprinse reușind să adopte Statutul și alte declarații de principiu. Domnul Victor Ciorbea a avut amabilitatea de a răspunde unor întrebări:

— **Sintetiți acuzați de a fi continuatorii vechiului U.G.S.R. Așa stau lucrurile?**

— La Congres s-a depășit chiar și punctul 8 al Proclamației de la Timișoara. Nici un membru ales în organele de conducere nu a făcut parte din U.G.S.R., nici măcar contabil sau gospodar. Deci, nimic mai fals decît această acuzație.

— **Cu cîteva excepții totuși: d-nii Călinescu, Tomescu...**

— Da, ei au fost menținuți încă în aparatul propriu pen-

tru calitățile lor organizatorice, fără a îndeplini funcții de conducere. Și mai este un aspect: ei au făcut parte din grupul care în decembrie '89 a înlăturat conducerea U.G.S.R. Dacă prezența lor în aparatul confederației va dăuna acesteia, consiliul va hotărî în consecință.

— **Se vorbește despre existența unor deosebiri esențiale între organizația d-voastră și „Frăția”...**

— Da, este adevărat. Am fost acuzați inclusiv de a le fi furat ideile. Nu se joacă cinstit. „Frăția” a dus chiar tratative secrete cu d-l ministru Cătălin Zamfir privind moratoriul propus de Guvern. „Frăția” luptă în sfera politică. Noi în cea sindicală. Un reprezentant al lor la Budapesta afirma: „Organizația noastră este un pumn gata să lovească Guvernul”. Noi vrem să fim un partener egal de dialog, fără a exclude lupta sindicală, inclusiv greva, dacă Guvernul nu reacționează corespunzător. Deocamdată, unitate nu există. Va trebui însă să înțelegem necesitatea unității sindicale, dar fără vechile structuri. Experiența statelor europene vestice demonstrează că acolo unde există o asemenea unitate sindicală, aceasta a devenit un partener al statului, s-a asigurat pacea socială ce a permis miracolul social. Un exemplu: liderul sindicatelor austriece este președintele parlamentului. Divizarea face jocul guvernului și statului.

— **Care este soarta patrimoniului fostului U.G.S.R.?**

— Contul acestuia în valoarea de 4,5 miliarde lei a fost blocat, iar baza materială este folosită fără restricții. Am avut situații cînd unele partide au vrut să-și finanțeze campania electorală din acești bani. Au fost alocate doar 60 mil. lei pentru subvenționarea mișcării sportive sindicale. Începînd cu anul 1991, această finanțare va înceta, aceste activități urmînd a fi sponsorizate. Personal sînt de părere că divizarea patrimoniului nu este soluția cea mai fericită. Optez pentru administrarea comună a acestuia.

— **În mod firesc, trecerea la economia de piață vă preocupă într-o măsură importantă și nu atît prin faptul în sine, cît prin consecințele pe care le va avea: șomajul, inflația etc. Care este punctul d-voastră de vedere?**

— Am discutat aceste probleme și multe altele cu domnii miniștri Vătășescu, Zisu, Severin și chiar cu d-l președinte Iliescu, din partea căruia am primit asigurări că vom fi înțeleși și sprijiniți în soluționarea problemelor. Ceea ce ne îngrijorează însă este faptul că Guvernul nu și-a clarificat ideile privind modalitățile de a trece la această formă de economie, ce pași trebuie făcuți, care vor fi sacrificiile, domeniile cele mai afectate. Nu am nimic împotriva terapiei economice de șoc, dar după ațtia ani de economie superplanificată Guvernul nu poate spune dintr-o dată: „vă privește”. Nu mi se pare soluția cea mai bună. Este necesar ca Guvernul să dea un comunicat în care să

precizeze formele, etapele, dar și măsurile de protecție socială.

— **Există încă rezerve față de confederații. De unde provin ele?**

— Se manifestă, într-adevăr, o anumită neîncredere, sînt contradicții. Oamenii nu știu încotro să o ia. S-a consumat multă energie în munca de organizare și discuții interne, dar mai este și lipsa de informare a oamenilor. Așa mai putea adăuga și faptul că s-au așezat și mulți în frunte pentru cîolan. Cert este un lucru: liderii de acum vor fi devorați într-un timp nu prea îndepărtat. Important mi se pare faptul că noi, cei de acum, să netezim calea celor care vor veni.

— **Vă mulțumim și vă dorim succes!**

precizeze formele, etapele, dar și măsurile de protecție socială.

— **Există încă rezerve față de confederații. De unde provin ele?**

— Se manifestă, într-adevăr, o anumită neîncredere, sînt contradicții. Oamenii nu știu încotro să o ia. S-a consumat multă energie în munca de organizare și discuții interne, dar mai este și lipsa de informare a oamenilor. Așa mai putea adăuga și faptul că s-au așezat și mulți în frunte pentru cîolan. Cert este un lucru: liderii de acum vor fi devorați într-un timp nu prea îndepărtat. Important mi se pare faptul că noi, cei de acum, să netezim calea celor care vor veni.

— **Vă mulțumim și vă dorim succes!**

Nicu Ceaușescu — rămîne în penitenciar

Cererea inculpatului Nicu Ceaușescu de continuare a cercetării în stare de libertate, motivată prin starea gravă a sănătății celui în cauză A FOST RESPINSĂ.

S-a dispus internarea sa într-o clinică de specialitate în stare de arest, sub pază. Ulterior, o comisie de medici se va pronunța asupra posibilităților de tratare în una din unitățile Direcției Generale a Penitenciarelor.

Legislația la îndemîna dvs.

O hotărîre a guvernului României

În aplicarea art. 16, lit. e, din Decretul-Lege nr. 10/1990, guvernul României hotărîște:

Art. 1. — Neprezentarea bunurilor pentru efectuarea controlului vamal, precum și nedeclararea la organele vamale a sumelor în lei pe care călătorii le au asupra lor sau în bagaje se sancționează potrivit legii și atrag după sine întreruperea călătoriei și retragerea pașaportului sau, după caz, a altui document pentru trecerea frontierei emis de autoritățile de stat române celui în cauză pe un termen de la 1 la 3 luni.

În același mod se procedează și în cazul ascunderii bunurilor în scopul sustragerii de la operațiunile de vamă.

Art. 2. — Ascunderea bunurilor în locuri special construite în mijloacele de transport în scopul sustragerii acestora de la vamă se sancționează potrivit legii și atrage după sine întreruperea călătoriei și retragerea pașaportului sau, după caz, a altui document pentru trecerea frontierei emis de autoritățile de stat române celui în cauză pe un termen de la 3 la 6 luni.

Art. 3. — Măsura întreruperii călătoriei și a retragerii pașaportului sau, după caz, a altui document pentru

trecerea frontierei de stat române se adoptă de către șeful (inlocuitorul legal) punctului de control pentru trecerea frontierei, cu consultarea șefului vămii (inlocuitorul legal). Despre luarea acestor măsuri se întocmește proces verbal și se face mențiune în pașaportul persoanei în cauză.

Împotriva procesului verbal se poate face contestație în termen de 15 zile. Soluționarea contestației este de competența unei comisii formate din reprezentanți ai Ministerului Finanțelor — Direcția Generală a Vămilor și Ministerului de Interne — Direcția Generală pentru Pașapoarte, Controlul Trecerii Frontierei și Evidența Străinilor.

Art. 4. — În cazul repetării faptelor prevăzute în prezenta hotărîre se dublează termenul pentru care se dispune retragerea pașaportului sau, după caz, a altui document pentru trecerea frontierei.

Art. 5. — Direcția Generală pentru Pașapoarte, Controlul Trecerii Frontierei și Evidența Străinilor va ține evidența nominală a persoanelor împotriva cărora s-au luat măsurile prevăzute în prezenta hotărîre și asigură executarea acestor măsuri.

Prim-ministru,
Petre ROMAN

Prima haltă: Ghijasa de Jos

(turmare din pag. 1)

Pe această vale uitată de Dumnezeu (recte p.c.r.) nu există un sistem de drumuri care să faciliteze dezvoltarea comerțului — ne spune primarul Nocrichului, d-l Achim Mihuleț. Marea majoritate a satelor românești se găsesc într-un fel de înfrînduri de văi, dispuse la 3—8 km față de firul văii. Satele românești sînt efectiv părăsite. Ce-a-pe-ai din Tichindeal a fost constituit în septembrie 1950. Vreo 12 ani au mers lucrurile relativ bine. Apoi au „intrat” activiștii. Pînă în 1962 au dispărut cei puțin 90 de familii puternice din Tichindeal. În acel an mai existau cea 70 de gospodării în acest sat.

În Ghijasa de Jos „colectivul” a fost făcut abia în 1962, ceea ce explică — zice primarul — că acolo s-a păstrat încă multă lume. Decl. în anii 1974—1978 satul avea 132 elevi. Astăzi are 8 și un singur învățător bolnav, mai exact infirm, care predă în condiții ca pe vremea lui... Creangă.

În Ghijasa trăiesc 168 de persoane, aproximativ 70 de familii. Peste 55 la sută sînt vîrstnici. Doar 8 copii pînă la clasa a IV-a, încă vreo 10 preșcolari, pînă la 30 de ani vreo 15. Țigani... ațtia...

În sat ființează o brigadă C.A.P. Nocrich. Mai există și 2—3 familii de particulari, care nu au intrat în colectiv. Au case impunătoare și copii care nu mai sînt dispuși să lucre pămîntul, decît cel mult ca tractorist la S.M.A.

Pămîntul Ghijasei este sărăcăcios. Și în trecut oamenii de aici au făcut mari eforturi să cîștige ceva. Zgir-

cenia pămîntului le-a adus porecla de cei mai zgriți oameni din zonă. Majoritatea au „imigrat” în Șelimbăr. Sînt acolo două străzi de ghi-zăseni, la fel cum în Sibiu sînt două străzi de fofelzeni.

Ghijasa și Tichindealul urmau să fie dezafectate potrivit planurilor de sistematizare rurală ale lui ceaușescu. În pofida acestor planuri, Aurel M. împreună cu rudele și-a construit peste noapte o casă cu două camere.

În Ghijasa nu există... o poziție. Există doar bătrîni și case părăginite, părăsite: cei puțin 30 sînt încă în picioare și tot ațtea dărîmate, peste care s-a arat.

Există și o biserică, pe care am găsit-o închisă. Oamenii au construit din banii lor — pe vremuri — o școală, cîmin cultural, primărie și un magazin (cooperativă). Toate sînt acum în stare de „groază”. Spațiile au fost transformate în magazii ale C.A.P., cîminul prefăcut în dormitor de coșai, iar „școala” funcționează în localul fostei primării.

Apă există în fîntîni, electrică există, gaze ba. Mai există doar în jur de 40 de ce-a-piști care mai iau porții de lucru. N-au vrut să ia pămînt. Nu sînt în stare să-l lucreze. S-au bucurat că li s-a dat și altceva decît cucuruz: grîu, cartofi, orz, sfeclă.

La Ghijasa s-a găsit acum 4 ani o piatră — rîșniță dacică. Muzeele interesate în conservarea dovezilor rădăcinilor milenare din această zonă o pot găsi la „școală”

(satul nu a făcut parte decît în zilele noastre din zona de influență a văii, aparținînd de comitatul Alba).

Am deposedat în sat — alături de primarul Mihuleț — într-o zi însoțit. ARO-ul nostru a înțotat din greu cei 7 kilometri. Majoritatea locuitorilor satului erau la prășit. Am reușit totuși să stăm de vorbă cu cîțiva oameni — învățătorul și cîțiva bătrîni. I-am întregat de șansele reinvierii satului. Toți au clătinat scepții din cap. Așa ceva este exclus. Am aflat totuși un fapt interesant: copiii celor „fugiți” la Șelimbăr ar fi dispuși să vină de vineri pînă duminică, în perioadele critice, să lucreze pârți pentru C.A.P. Au cerut la I.T.A. un autobuz în acest sens, însă I.T.A., pe bună dreptate, nu poate da curs cererii, datorită stării drumului. Noi înșine, văzînd adunîndu-se nori pe cer, ne-am grăbit să luăm calea întoarcerii pentru a nu rămîne prizonierii norofului.

În aceste condiții, singura șansă a Ghijasei de Jos este... asfaltul. Care i-ar convinge eventual pe sibieni că merită să investească sume altfel ridicole pentru cumpărarea unei gospodării cu toate acareturile, plus pămîntul aferent. Pentru început s-ar putea să fie vorba de niște cetățeni pensionari, dornici de evadare din betoane, dar după ei vor urma desigur întreprinzătorii tineri. Acum se poate cumpăra pe mai nimic, dar peste cîțiva ani investiția s-ar putea dovedi o mină de aur. Căci măcar atîta, asfaltul occidental va pătrunde și la noi. De asta puteți fi siguri!